

Men jeg minder om, at det kun er 3 Aar siden, at den højtærede Konseilspræsident saa helt anderledes paa Landets Militærpolitik, end han gør i dette Øjeblik. Det var ikke, som han sagde, et Sted paa Fyn eller i Jylland — det var det for Resten ogsaa, og i og for sig blive Ordene ikke mindre vægtige og betydningsfulde, fordi de falde ovre paa Fyn eller i Jylland —, men det var i selve det danske Folketing, at den højtærede Konseilspræsident den 11. Oktober 1905 holdt en stor politisk Tale som Ordfører for sit Parti, hvori han bebrejdede den daværende Regering, den Regering, der lededes af det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), at dens Stilling var tvetydig og usikker i det militære Spørgsmaal. Nu vil maaske den højtærede Konseilspræsident hævde, at hans Stilling ikke er tvetydig og usikker. Dog var den Forklaring, han i Gaar søgte at give af Landbefæstningen, efter min Mening just ikke en Forklaring, som kunde kaldes særlig klar og utvetydig. Han bebrejdede den daværende Regering dens usikre og tvetydige Stilling, og han føjede til: „Jeg lægger heller ikke Skjul paa, at jeg med megen Bekymring ser paa den ret betydelige Vækst, der i de senere Aar har været i de militære Udgifter“. Det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) sagde, at han ikke havde opgivet Haabet om, at vort Militærvæsen maatte blive indrettet saaledes, at vi kom til fornuftige og rimelige Beparelser, og han tilføjede ordret: „Det have vi altid ment, og det fastholde vi“. Tre Aar efter smider han det væk, saa slipper han det. Han forbeholdt sig og sin lille Gruppe Ret til en sømmelig Kritik overfor Regeringen, altsaa Venstreregeringen, og sagde, at det vilde gavne den parlamentariske Udvikling. Han erklærede, at han ikke nærede nogen „Overtro med Hensyn til Venstrereformpartiets eller den nuværende Regerings“ — d. v. s. den daværende Regerings — „absolutte Uundværlighed for Venstres Sag og dens videre Fremme“. Udmærket gode, klare, rigtige politiske Ord, Ord, som jeg vil tillade mig i dette Øjeblik at gøre gældende overfor den nuværende Regering. Demokratiets Sag staar og falder ikke med en enkelt Person eller en enkelt Regering, det saa det ærede Medlem fra Æbeltoft udmærket for tre Aar siden. Han føjede til: „Heldigvis er baade Venstresagen og Parlamentarismen specielt saa stærke, at de klare sig snart med det ene Parti og snart med det andet

Parti. Grundlaget for det hele er og bliver dog Vælgerbefolkningen, den politiske Bevidsthed og Modenhed, der har fæstet sig hos denne Vælgerbefolkning, saaledes at man, hvilke end Formerne blive, og hvilke end Personerne blive, ganske sikkert i alt væsentligt vil komme til at følge den samme Linie i Politik.“ Det var det ærede Medlem fra Æbeltofts Ord om Vælgerbefolkningen. Han stode paa, at den vilde følge den samme Linie i Politik, selv om nogle Personer gav sig til at følge en anden Linie.

Det ærede Medlem fra Æbeltoft tog i den Tale den 11. Oktober 1905 Ordet for et bredere Grundlag for en parlamentarisk Regering, for en Venstreregering. Han hævdede, at Grundlaget „ved Tidens og Nødvendighedens uafviselige Krav bliver saa bredt, at deri maa indbefattes alle, der ere og ville være Venstrømænd, alle, der virkelig, set i det store og hele, vedkende sig Venstres Program.“ Det ærede Medlem fra Æbeltoft saa ikke blot til Venstrereformpartiet, men ogsaa til det den Gang dannede radikale Venstre, og saa sig aabenbart som Centrum i en politisk Situation, hvor han kunde træde i Spidsen for en forenet Venstreregering paa Venstres gamle Program med Militæruddigternes Nedsættelse som Maal. Det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) advarede Venstre imod at blive afhængigt af Højre. „Venstre maa under de stedsé vanskeligere Tidsforhold“, sagde han, „lære saa vidt muligt at staa paa egne Ben.“ „Jeg tror, at enhver Venstreregering, der bringer sig i politisk Afhængighed af Højre, vil i det lange Løb bittert komme til at føle Smerten derved, bittert vil komme til at føle, at dette neppe er den rette Vej til virkelig at føre Partiets Program og Politik igennem“. Det var sande og gode politiske Ord, som det ærede Medlem fra Æbeltoft udtalte for 3 Aar siden. Nu vende de sig med blodig Ironi mod ham selv, nu da han ved sine militære Love har bragt sin Regering i Afhængighed af Højre, nu da Højre netop er de Kærnetropper, som støtte ham i den Kamp, han gaar hen imod. Jeg tillod mig den Gang, efter at det ærede Medlem fra Æbeltoft havde talt, ganske kort at sige til ham, at jeg forstod meget godt de Ord, for, sagde jeg, brændt Barn skyer jo Ilden, og det ærede Medlem fra Æbeltoft har jo en Gang tidligere i sit politiske Liv gjort bitre Erfaringer om, hvad det vil sige at blive afhængig af Højre. Jeg haabede den Gang — det